

Ks. prof. dr hab. Robert Tyrała
Rektor UPJPII
22 listopada 2023, kościół św. Agnieszki
Koncert z okazji 35-lecia chóru UPJPII „Psalmodia”

Wielce Szanowny Panie Profesorze, Dyrygencie
Drodzy Asystenci i Chórzyści
Czcigodni Księża i Siostry Zakonne
Szanowne Panie i Panowie

W 1988 roku w Instytucie Liturgicznym Wydziału Teologicznego Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie został utworzony chór „Psalmodia”. Od 2009 roku stał się Chórem Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Zmieniają się przez lata chórzyści i asystenci, ale od samego początku, aż po dzisiaj dyrygentem jest prof. dr hab. Włodzimierz Siedlik. Chór jest odpowiedzialny za uświetnianie swoim śpiewem uroczystości akademickich naszej uczelni, bierze również udział w prestiżowych koncertach i festiwalach, jest doceniany i zauważany przez polskich kompozytorów współczesnych. „Psalmodia” tworzyła również wiele uroczystych momentów krakowskiego Kościoła i UPJPII poprzez muzykę z udziałem papieży: Jana Pawła II, Benedykta XVI oraz Franciszka.

W repertuarze chór posiada utwory polskich i zagranicznych kompozytorów wszystkich epok, jednak w sposób szczególny pielęgnuje muzykę współczesnych mistrzów polskich. Chór „Psalmodia” od 35 lat promuje swój Uniwersytet, Kraków oraz Polskę. Zespół koncertował m.in. we Włoszech, Szwecji, Szwajcarii, krajach Beneluksu, Francji, Hiszpanii, Czechach, Austrii, Bułgarii, Brazylii i Izraelu.

Chór nagrał liczne płyty CD: „Totus Tuus” (2011), poświęconą twórczości Henryka Mikołaja Góreckiego, „Stanisław Moniuszko” (2012) z utworami na chór, solistów i organy oraz „Pater Noster - Otcze Nasz” (2014) poświęconą muzyce *a cappella* Romualda Twardowskiego. W 2018 roku „Do kraju tego”, poświęconą w całości twórczości polskiego kompozytora, prof. Józefa Świdra. „Psalmodia” ma w swoim dorobku płyty szczególnie np. „Te Deum Laudamus” (2002) i „Gloria in excelsis Deo” (2015) z kolędami na chór mieszany i chóry jednorodne. Najnowszy album chóru „Confido” (2021) został wydany z okazji 100-lecia urodzin św. Jana Pawła II i w całości poświęcony jego osobie.

To mniej lub bardziej znane dokonania chóru, ale najważniejsze jest to, że muzyka wykonywana przez „Psalmodię” na zawsze odciska trwałe ślady zarówno w sercach i umysłach samych chórzystów jak i słuchaczy. To jest doświadczenie piękna, które staje się naszym udziałem także dzisiaj.

Piękno - jako droga chrześcijańskiego świadectwa wiary - jak nauczał papież Benedykt XVI - stanowi *jedną z możliwych dróg, być może najbardziej pociągającą i fascynującą, aby zrozumieć Boga i dotrzeć do Niego*¹. Piękno prowadzi do spotkania Boga: *Via pulchritudinis - droga piękna - jest uprzywilejowaną i fascynującą drogą zbliżenia się do tajemnicy Boga. Czym jest piękno, które pisarze, poeci, muzycy, artyści rozważają i*

¹ Benedykt XVI, *Bądźcie zwiastunami i świadkami nadziei*, (21.11.2009), OR 31(2010) nr 2, s. 31.

*przekładają na swój język, jeśli nie odbiciem blasku Słowa wiecznego, które stało się ciałem?*².

Szczególne znaczenie jako „*via pulchritudinis*” ma muzyka. Sprawia ona, że to, co niewidzialne, staje się słyszalne. *Jej dźwięki przenoszą nas jakby do innego świata i wprowadzają harmonię do naszego wnętrza. Zaznawszy dzięki temu chwili pokoju, możemy popatrzeć jakby z góry na tajemnicze sprawy, które człowiek stara się rozszyfrować, a które światło wiary pomaga nam lepiej zrozumieć. Możemy sobie w istocie wyobrazić, że historia świata jest jakby wspaniałą symfonią, którą skomponował Bóg i której wykonaniem On sam, jako mądry Dyrygent, kieruje. Nawet jeśli partytura niekiedy wydaje się nam bardzo złożona i trudna, On ją zna od pierwszej do ostatniej nuty. Naszym powołaniem nie jest przejście batuty Dyrygenta, a tym bardziej zmienianie melodii według własnego upodobania. Mamy natomiast, każdy z nas na swoim miejscu i na miarę swych umiejętności, współpracować z wielkim Mistrzem w wykonaniu Jego wspaniałego arcydzieła. W trakcie jego wykonywania dane nam będzie pojmować stopniowo wielki zamysł Bożej partytury. (...) Muzyka może nas prowadzić do modlitwy: skłania nas ona do podążania myślą ku Bogu, by w Nim znaleźć uzasadnienie naszej nadziei i wsparcie w trudnościach życia. Wiernie przestrzegając Jego przykazań i szanując Jego plan zbawienia, możemy wspólnie budować świat, w którym będzie rozbrzmiewać kojąca muzyka transcendentnej symfonii miłości. Co więcej, sam Duch Boży uczyni nas wszystkich dobrze zharmonizowanymi instrumentami i odpowiedzialnymi współuczestnikami wspaniałego wykonania, w którym wyraża się na przestrzeni wieków plan powszechnego zbawienia*³.

Działalność ewangelizacyjna Kościoła i naszego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II powinna nie unikać *via pulchritudinis* – drogi piękna. I właśnie nasz wspaniały chór „*Psalmodia*” o tym nam nieustannie przypomina i dziękujemy im dzisiaj za to. Wytrwale od 35 lat prowadzi nas w świat piękna Boga i człowieka. A my doświadczamy, dzięki ich pracy, że *prawdziwe drogi do Boga, najwyższego Piękną, pomagają wręcz pogłębiać więź z Nim, doskonalić modlitwę. Są to dzieła, które rodzą się z wiary i wyrażają wiarę. (...) Kiedy słuchamy dzieła muzyki sakralnej, które porusza struny naszego serca, nasz duch rozszerza się niejako, co pomaga mu zwrócić się do Boga*⁴.

Spotkanie z pięknem muzyki, jaką dzisiaj usłyszymy, niech zatem wywoła w nas „*metafizyczny wstrząs*”, dzięki któremu widzimy ową niesłychaną siłę rzeczywistości transcendentnej, zrodzonej nie z pustki, ale z mocy prawdy uobecnionej w natchnieniu kompozytora otwartego na Boga⁵.

Dziękuję za te lata drogi piękna, jaką podąża nasz chór i nasz Maestro! *Ad multos annos* na dalsze lata!

² Benedykt XVI, *O znaczeniu piękna jako drogi spotkania Boga* (18.11.2009), „Wiadomości KAI” 48(2009), s. 23-24.

³ Benedykt XVI, *Muzyka może nas prowadzić do modlitwy* (18.11.2006), OR 28(2007) nr 3, s. 21.

⁴ Benedykt XVI, *Sztuka i kultura umacniają naszą więź z Panem* (31.08.2011), OR 32(2011) nr 10-11, s. 46.

⁵ Zob. J. Ratzinger, *W drodze do Jezusa Chrystusa*, Salwator, Kraków 2004, s. 38-39.